

Wolfram (Wolfren) de Steur is geboren op 29 december 1922 in Balikpapan, NOI. Hij was de zoon van Cornelis (Kees) Hendrik Andries de Steur (1894-1979) en Wilhelmina (Mien) Louisa Broekhoven (1898-1961). Zijn ouders trouwden in 1920 in Den Haag. Hij had een zus Annie (1928). In 1936 woonde het gezin in Den Haag en vertrok daarna naar Palembang op Sumatra. Twee jaar later verhuisden ze naar Singaradja, Bali. Zijn vader was administrateur van financiën.

Het gezin woonde aan het begin van de oorlog in Bandung. Wolfren was scout en werd later lid van de Oud Padvinders Vereniging.

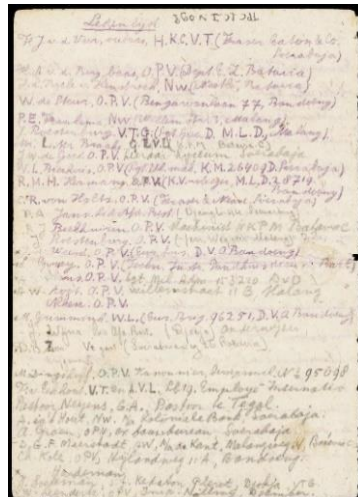
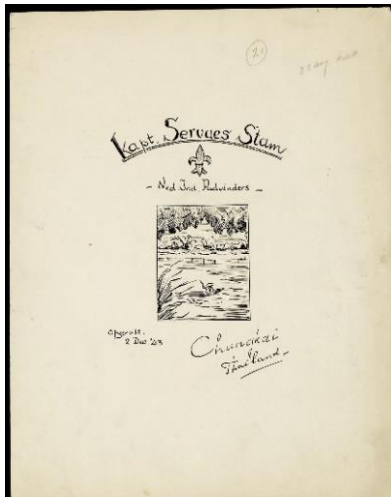
Bij de mobilisatie was hij soldaat. Na de capitulatie op Japan werd hij krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd in kampen op Java. Hij ging op 15 januari 1943 met de Harugiku Maru 2 met 3188 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Batavia naar Singapore. De krijgsgevangenen waren merendeels afkomstig uit het kamp Kampong Makassar. Tijdens de overtocht van de Java-zee was geen schip te zien, ook geen begeleidend schip. Dit transport is bekend als Java Party 9, het 9e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. De groep kwam na 3 dagen aan in Singapore en werd overgebracht naar het Changi-kamp. Binnen twee weken gingen ze met de trein naar Thailand om te gaan werken aan de Birmaspoorlijn.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Hij kwam terecht kamp Chungkai. Kamp Chungkai lag 57 km van Non Pladuk, aan de samenvloeiing van de twee grote rivieren, de Mae Khlaung en de Khwae Noi. Hier werd gewerkt aan twee bruggen over de rivier de Kwai. Het kamp werd later een groot hospitaalkamp met heel veel zieken, die terugkwamen van de hoger gelegen werkkampen langs de spoorlijn. Het was

tevens een doorgangskamp voor mannen, die op weg waren naar de hoger gelegen werkkampen. Chungkai werd geopend in november 1942 en bleef in bedrijf tot het in juni 1945 werd gesloten. Tijdens zijn krijgsgevangenschap was hij daar aanwezig bij de oprichting van de Kapitein Servaes Stam op 2 december 1943. Veel scouts uit Java vonden elkaar daar weer. Deze stam heeft bestaan tot mei 1944.

Op 4 juli 1944 vertrok hij uit Singapore naar Moji in Japan. Van daar ging het per boot en trein naar kamp Nagoya 5B. Hier moesten de krijgsgevangenen werken in de hoogoven-, koper-, zwavel- en kunstmestfabrieken. Hij zat hier met Christiaan Kolé, mede stamlid van de Kapitein Servaes Stam. Het kamp werd op 7 december 1944 getroffen door de ergste aardbeving in Japan sinds 1923. Er was veel schade aan gebouwen en het werk werd gestopt. In juni 1945 werd de stad door brandbommen verwoest. Eind augustus ontvingen de gevangenen voedsel-droppings vanaf vliegdekschip HMS Indefatigable. Op 4 september 1945 werd het kamp geëvacueerd.

Meer informatie

[Registratie Wolfram de Steur in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

[Stamboom van Cees de Steur - Website: Broekhoven » \(uwstamboonline.nl\)](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Kapt. Servaes Stam Ned. Ind. Padvinders opgericht 2 Dec'43 Chungkai Thailand' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Java Party 9 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Nagoya 5B](#)

[Nagoya 8B, Yamano: naamlijst \(297 namen\) \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Database Nederlandse dwangarbeiders Birmaspoorweg \(quasarbooks.com\)](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

[Wolfren de Steur \(Balikpapan, 29 december 1922 - locatie onbekend, datum onbekend\) -](#)

[Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

[- Haags Gemeentearchief \(wiewaswie.nl\)](#)

[Haagsche courant » 16 aug 1920 - Art. 82 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.